

พระราชบัญญัติ แลกเปลี่ยนข้อบังคับต่าง ๆ

ซึ่งเป็นความรู้เบื้องต้นสำหรับเด็ก

รวบรวมโดย

หลวงอรรถดสารสิทธิกรรม (ยุเหล็ก-อัศวนนท์)

เนติบัณฑิตและผู้พิพากษา

กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้ใน

โรงเรียนได้

พิมพ์ครั้งแรก ๒๐๐๐ ฉบับ

พ, ศ, ๒๔๕๔

ราคาเล่มละ ๓๕ สตางค์

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ମି ୧୦୭

61 ୧

อนุกรมการ

(3)

พระราชบัญญัติ แลกเปลี่ยนบังคับต่าง ๆ

ซึ่งเป็นความรู้เบื้องต้นสำหรับเด็ก

รวบรวมโดย

หลวงอรรถสารสิทธิกรรม (ยุเหล็ก-อัศวนนท์)

เนติบัณฑิตและผู้พิพากษา

กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้ใน

โรงเรียนได้

พิมพ์ครั้งแรก ๒๐๐๐ ฉบับ

พ.ศ. ๒๔๕๔

ราคาเล่มละ ๓๕ สตางค์

มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ

ห้องสมุด

กระทรวงธรรมการ

สารบัญ

ประกาศห้ามเด็กเล่นการพนัน ครั้งที่หนึ่ง	หน้า ๑
ประกาศ ห้ามเด็ก เล่น การพนันครั้งที่สอง	หน้า ๘
ประกาศห้ามไม่ให้เด็กเอาดินสอหรือถ่าน เขียน กำแพง	หน้า ๑๐
ประกาศห้ามไม่ให้เปลือยกายหรือถ่าย อุจจาระในที่ไม่ควรถ่าย	หน้า ๑๒
กฎหมาย โปлиц ห้ามเด็ก เล่นการพนัน	หน้า ๑๖
ประกาศห้ามเด็กเล่นการพนันครั้งที่สาม	หน้า ๑๘
กฎข้อบังคับของกรมโปณเบียห้ามเด็กเล่นการพนัน	หน้า ๒๒
พระ ราช บัญญัติ โรง จำนำ ห้าม ไม่ ให้ รับจำนำ ทรัพย์สิน จากเด็ก	หน้า ๒๒
ประกาศห้ามไม่ให้ทำอันตราย ต้น ไม้ ริมถนน หลวง	หน้า ๒๓
ประมวลอาญา ว่าด้วยเด็ก กระทำผิด	หน้า ๒๕

ประมวล อาญา ส่วน ลหุโทษ (บางข้อ) หน้า ๒๗

พระราชบัญญัติ วิธี พิจารณา ความแพ่ง
ว่าด้วย ตัวความเป็นเด็ก หน้า ๓๐

พระราชบัญญัติ ออกโฉนด ที่ดิน
ว่า ด้วย เจ้าของ ที่เป็นเด็ก หน้า ๓๑

กฎหมาย บดี (นครบาล) ว่าด้วย จดทะเบียน
คน เกิด คน ตาย ในมณฑล กรุงเทพ ฯ หน้า ๓๒

กฎหมาย บดี (นครบาล) ว่าด้วย
คนย้าย ตำบล ใน มณฑล กรุงเทพ ฯ หน้า ๓๔

พระราชบัญญัติ จัดการ ป้องกัน ไข้ ทรพิษ หน้า ๓๕

พระราชบัญญัติ เข็มราชनावี สมาคม หน้า ๓๖

กฎหมาย บดี (มหาดไทย) จดทะเบียน
คนตาย คนเกิด ในหัวเมือง หน้า ๓๘

ที่ ๑/๕๔ แจ่งความกระทรวงธรรมการ

หนังสือ พระราชบัญญัติ แลกฎ ข้อ บังคับ ต่างๆ
ซึ่งเป็น ความรู้ เบื้องต้น สำหรับเด็ก ของ อำมาตย์
ตรี หลวงอรรถสารสิทธิกรรม พิมพ์ครั้งที่ ๑ (หนึ่ง)
ใน พ.ศ. ๒๔๕๔ อนุญาตให้ ใช้ ใน โรงเรียน ได้

พระยารธรรมศักดิ์มนตรี

ผู้รับตำแหน่ง เลขาธิการ กระทรวงธรรมการ

ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๔

(ใบอนุญาตนี้เป็นใบอนุญาตชั่วคราว พิมพ์คราวหนึ่งๆ)

คำนำ

ก่อนที่จะเข้าจะกล่าว ว่า หนังสือนี้เป็นประ
โยชน์แก่นักเรียนเพียงใด สมควร จะกล่าวเสีย
ด้วยว่า ข้อความ ต่าง ๆ ซึ่งได้พิมพ์ขึ้นใน เล่มนี้
เป็น จรรยาแพนทหนึ่ง เช่น ประกาศห้ามเด็ก ไม่ให้
เล่น การพนัน แล ข้อห้าม อื่น ๆ เป็นต้น เพราะฉะนั้น
เป็น การสมควร อย่างยิ่ง ที่นักเรียน ซึ่ง จะเป็น พลเมือง
ดีต่อไป ภายหน้า จำเป็น ต้องรู้ ต้องเข้าใจ ไว้บ้าง เพื่อ
เป็น เครื่อง กล่อม เกลา หัดนิสัย เสีย แต่ เมื่อ เวลา อายุ
ยังอยู่ในประถมวัยระหว่าง เล่าเรียน แลถ้า นักเรียน
ได้เคยอ่านอยู่บ้างว่า ทำอย่าง นั้นมี ความ ผิดทำ อย่าง
นี้มี กฎหมาย ห้ามแล้ว ย่อมเป็น ภาพอันดี ซึ่งแสดง
ให้นัก เรียนเห็นคุณ แลโทษของ จรรยาแพนท นั้นมากขึ้น
นอกจากจะเป็นประโยชน์ แก่นักเรียนเองแล้ว ยังเป็น
ประโยชน์แก่ครูแลผู้ ปกครอง นักเรียนบ้าง ไม่มากก็น้อย

อนึ่งสมุดเล่มนี้ เป็นแต่เดือน ใหรู้ว่ หน้าที่ของ
เด็กควร ละเว้น ความ ประพฤติ อะไรบ้าง? ในเวลาที่
กำลังเล่าเรียน อยู่เท่านั้น หาใช่เป็น แบบเรียน วิชา
กฎหมาย ไม่ เพราะฉะนั้น พระราช บัญญัติ บางฉบับ ซึ่ง
พิมพ์ ในเล่มนี้ จึงได้คัด แต่เฉพาะ ข้อหนึ่ง หรือสองข้อ
ซึ่ง หมายความว่า เล้ง ถึงเด็ก โดยตรง และมีบางข้อซึ่ง
กล่าวถึงหน้าที่ ของ เด็ก แล พลเมือง ทั่วไป ก็ ได้คัด เอา
มา รวม ไว้ด้วยบ้าง

การซึ่งข้าพเจ้าได้คัด พระราช บัญญัติ ต่าง ๆ รวม
เป็นเล่ม ขึ้น ก็ โดยเจตนาดี ของ ข้าพเจ้าเพื่อจะใคร่ให้
กุลบุตร ทั้งหลายละเว้นความประพฤติ ต่าง ๆ ซึ่งไม่ควร
ประ พพฤติ เพาะนิสัย เล้ง แต่ เวลา อายุ ยัง ย่อมเยาว์ ใน
ระหว่างเล่าเรียน เท่านั้นแลเพื่อจะให้หนังสือนี้แพร่ หลาย
ตามโรง เรียนทั่วไป จึงได้ขออนุญาตต่อกระทรวงธรรม
การเพื่อขอให้สมุดนี้ใช้ในโรง เรียนได้ ท่านมหาอำ
มาตย์ โทพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเสนา บดี กระทรวงธรรม

การ ได้อนุญาตให้ตาม ประสงค์ ทั้งนี้ ย่อม เป็นพระ
เดช พระคุณ แก่ ข้าพเจ้า แล กุล บุตร ทั้ง หลาย อย่าง ยิ่ง
หาที่สุด มิ ได้

วันที่ ๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๙

หลวงอรรถสารสิทธิกรรม

เนติบัณฑิต และ ผู้พิพากษา

พระราชบัญญัติ,

ประกาศ, แลข้อบังคับต่าง ๆ สำหรับเด็ก

ประกาศห้ามเด็กเล่นการพนันครั้งที่หนึ่ง

มีพระบรมราชโองการมารพระบัณ^๒ฑูรสุรสิงหนาท
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระปรมินทร
มหาพุทธางกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้ากรุงสยาม ให้
ประกาศ แก่พระบรมวงษานุวงศ์ แลข้าทูลลอองธุลี
พระบาท^๒ผู้ใหญ่ ^๒ผู้น้อยแล ทวยราษฎร์ ในแขวงจังหวัด
กรุงเทพฯ ให้ทราบทั่วกันว่า ใน^๒บ้าน^๒พื้นเมือง
สยามนี้ การ^๒เล่น^๒ซึ่งจะชักจูงใจ^๒เด็กให้เป็น^๒นักเลง
แลให้^๒เพลิด^๒เพลิด^๒เสียเวลา^๒ ซึ่ง^๒จะ^๒ร่ำเรียน^๒ศึกษาหา
วิชา^๒ได้^๒ตัว^๒นั้น มี^๒มาก^๒หลาย^๒ประ^๒การ คือ การ^๒เล่น
พนัน^๒มี^๒ผู้^๒ใหญ่^๒เป็น^๒เจ้า^๒มือ^๒ชัก^๒โยง^๒ให้^๒เด็ก^๒เล่น คือ ไม้
สาม^๒อัน^๒ ๑ ไม้^๒ดำ^๒ไม้^๒แดง^๒ ๑ ไม้^๒หมุน^๒ ๑ คี^๒ด^๒ควง^๒ ๑ อี
โป^๒ง^๒บัน^๒ ๑ อี^๒โป^๒ง^๒กำ^๒ ๑ อี^๒โป^๒ง^๒ขัด^๒ ๑ บัน^๒อี^๒แปะ^๒ ๑ ฯลฯ

ขลัง ๑ น้ำเต้าพ่องๆ ๑ กรอกแกรก ๑ สี่เหลงลัก ๑ รวม
 ๑๒ สิ่งนี้ ห้ามมิให้ใครเป็นเจ้ามือ เล่นในที่บ้านแลที่
 ถนนหนทาง แลที่อื่นทั่วทั้งกรุงเทพ ฯ เป็นอันขาด
 ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดยังขึ้นคิดการพ่องลงเป็นเจ้ามือ ชัก
 ชวนให้เด็กเล่น การพนันตามถนนหนทางที่ใด ๆ อย่าง
 ที่กล่าวมาทั้ง ๑๒ สิ่งนี้ ก็ให้ทหารโปลิศ กำนัน
 อำเภอกว่าคนอื่น ๆ จับผู้เป็นเจ้ามือ แลเครื่องมือที่
 เล่น มาส่งยังโรงทหารโรงโปลิศ จำระเป็นลัตย
 จะปรับเจ้ามือผู้เล่นเป็นเงินสิบตำลึง ให้เป็นค่า
 สิบบนแก่ผู้จับแล้ว ให้ส่งพระราชอาญาเขียน
 เจ้ามือผู้เล่นยกหนึ่ง ๓๐ ที่ แล้วให้เจ้าหม่อมขุนนาย
 รับเอาตัวไป ถ้าเล่นในที่เรือนที่บ้านก็ให้ปรับไหมเจ้า
 มือเงินสิบตำลึงเป็นค่าสิบบน แลให้ทำโทษตามเช่น
 กล่าวมาแล้วนั้น ส่วนเจ้าของเรือนเจ้าของบ้าน ขอม
 ให้เจ้ามือไปเล่นให้ปรับไหมเงินห้าตำลึง ไว้สำหรับ

ซ่อมแซมบำรุงถนน หนึ่งถ้าทหารไปลี้ภัยก็ผู้รับสินบน
จับก็ตี จับได้ ไม่เอาตัวมาส่งเจ้าพนักงานลงเอาเงินกัน
มาก ๆ น้อย ๆ แลปล่อยตัว ผู้ทำผิดเลืมีคพระราชบัญญัติ
นี้เสีย มีผู้มาร้องฟ้องว่ากล่าว ขำระได้ความจริง ให้
ลงพระราชอาญาเขียน คนที่ปล่อยคนผิดจากพระราชบัญญัติ
นั้น ๓๐ ที่ ถอดเสียจากที่ไม่ให้ทำการต่อไป แล้ว
ปรับไหมเงินสิบตำลึงให้แก่ผู้มาฟ้อง ร้องว่า กล่าว นั้น
หนึ่งถ้าตัวเด็ก อายุเพียง ๑๕ ปีลงมาจะเข้าไป เล่นเบี้ย
บ่อนถั่วบ่อนโป การพนันเหล่านั้นในบ่อนใดๆ ให้เจ้าของ
บ่อนห้ามปรามจับไล่เสียอย่าให้เล่น ถ้านายบ่อนยอม
ให้เด็กเล่นเด็กจะเสียเงินมากน้อยเท่าใด นายบ่อน
จะเอาใช้แก่ตัวเด็กไม่ได้ ต้องคัดลिनให้ไปนภักแก่นาย
บ่อน เพราะนายบ่อนเลืมีคจากพระราชบัญญัตินี้ หนึ่งการ
เล่นเป็นแต่เด็ก เล่น กัน ตามประสาเด็กนั้น ให้เป็น
ที่กีดขวาง ถนน หนทาง ซอก ตรอก ล้ำบากแก่คนเดินไป

มา แลคนขี่ม้า ขี่รถ ทั่วกันนั้น คือเล่น ลูก ข้าง ๑ ช่วง
 ไชยด จ้องเตด ทอยเทศ ๑ ทอยกองดอย โยง ๑ ซ่อนหา
 กุลา ซ่อนผ้า ๑ เล่นตี ๑ เล่นว่าว ๑ เล่นตะกร้อ ๑ จด
 ดอก ประทัด ๑ จด ดอกไม้เพลิง ๑ ทั้ง ๑๓ สิ่งนี้ให้
 บิดา มารดา พี่น้อง น้ำอ้า แลนายเงินของเด็กห้ามปราม
 เด็ก อย่าให้ ออกมา เล่น ให้ กิด ฝน ฝนทาง เปน อัน ขาด
 ถ้าเด็ก ยัง ขึ้น ออกมา เล่น ผิด จาก พระ ราช บัญ ญัตติ นี้
 ก็ ให้ ทหาร ไป ลิด อำเภอ จับ ตัวเด็ก ไป มอบ ไว้ ยัง โรง
 ไปลิด โรงทหาร ให้ เจ้าพนักงาน ไปลิด เจ้าพนักงาน
 ทหาร จด บัญชี ชื่อ เด็ก แล บิดา มารดา ญาติ หรือ นาย
 เงิน ต่ำบลบ้าน ไว้ สำหรับ โรงทหาร ไปลิด แล้ว ให้
 บิดา มารดา หรือ ญาติ มา รับ ตัวไป แต่ ใน ๒๔ ชั่วโมง
 ถ้าพ้น ๒๔ ชั่วโมง แล้ว ก็ ให้ ทหาร ไปลิด นำ ตัวเด็ก ไป
 ส่ง แก่ บิดา มารดา ญาติ หรือ นายเงิน แล้ว เรียก เขา
 เงิน ค่าส่ง คน ละ สลึง แล เมื่อ จะ ส่ง ตัวเด็ก นั้น ต้อง

บังคับแก่บิดามารดาญาติหรือนายเงิน ให้ กดขี่เด็ก
 อย่าให้เล่นเป็นการคนองต่างๆ ในกลางถนนชอกตรอก
 อย่างที่ว่ามาแล้ว ถ้าบิดามารดาญาติ หรือนายเงิน
 ไม่เอาใจใส่ระวังห้าม ปราบเด็ก ปล่อยให้เด็กมา
 เล่นในกลางถนนหนทางอีก ถ้าจับตัวเด็กได้ ในครั้ง
 หนึ่ง ๒ ครั้ง จะยอมปล่อย ให้เด็ก ไป โดยดี ไม่
 ต้องเสียอะไร ถ้าจับตัวเด็กซ้ำถึง ๓ ครั้ง ให้ทหาร
 ไปลิดเรียกเอาตัวจับ ปรับแก่บิดามารดาญาติ หรือนาย
 เงิน ของเด็ก ตามตัวเด็ก เป็นเงิน คนละ ตำลึง หนึ่ง
 แล้ว จึงมอบตัวเด็กให้ แก่ บิดามารดาญาติ หรือนายเงิน
 ส่วนเงิน ค่าปรับ นั้นให้เก็บไว้ สำหรับซ่อมแซมถนน ถ้า
 เด็กเข้าไปเล่นในบ้านในถิ่น ไม่เป็นการกีด ถนน
 หนทางแล้ว อย่าให้ทหารไปลิดจับเลย อนึ่ง การ ซึ่ง
 เด็กเล่นตามลำพังเด็ก ทำให้เสียเวลาที่จะฝึกหัด
 วิชาความรู้ นั้น คือเล่นควักลงหลุม ๑ เสือตกถึง ๑

เลือกนิ้ว ๑ คู่^๒ ๑ เกียก ๑ กำตัด ๑ อีชีตือเขียน๑
 หมากเก็บ ๑ แลการเล่นต่างๆ ซึ่งกล่าว มาแต่ต้นนั้น
 ทรงพระราชดำริห์เห็นว่าเป็นเครื่อง^๒จูงใจให้เด็กพลัด
 เพลินเอิบอาบเลย ลามไป จนเล่น การพนันใหญ่ๆ คือ
 ไพ่ต่างๆ ๑ ควด ๑ ถั่ว ๑ ไป ๑ จนเด็กยับเยินเป็น
 หนี้ เป็นทาส แลพบบิดามารดา เป็นหนี้ เป็นทาส เข้า
 ด้วย ก็มี เป็นอัน มาก เพราะ เด็ก ผักใจมาตั้งแต่
 เล็ก จน^๑ คุ้มใหญ่ จะ^๑ ผักหัดคิดแปลงเมื่อใด ก็ คิดเป็น
 อันยาก จึงโปรดเกล้าฯ ว่าตั้งแต่^๑ สบไปภาย นำให้
 บิดามารดา ญาติ หรือ นาย เงิน ของ เด็ก ห้าม ปราบ เด็ก
 อย่าให้ ประพฤติการละเล่นอย่างที่ว่ามาแล้ว ให้เอา
 ใจใส่ ผักสอน เด็กให้^๑ รู้จักธรรมเนียมที่ดี คือให้เรียน
 หนังสือให้^๑ เรียน เลข การศิลปศาสตร์วิธี ต่างๆ แล
 การวิชาค้าขาย ทำมาหากินตามนิสัย ของเด็ก ที่จะ
 ชอบผักหัดสิ่งใดให้^๑ ได้วิชาสำหรับตัว เด็กไว้ อย่างหนึ่ง

จะได้เป็นที่พึ่งของเด็กไปภายหน้า อย่าให้ผู้ใหญ่
ทอดธุระให้เด็กเล่น ในการที่ไม่เป็นประโยชน์
เหมือนอย่างแต่ก่อนเป็นอันขาด ให้คอยเอาใจใส่
ระวัง คอย เกียจกัน ช่มชู้ อย่าให้เด็กเล่นจนได้ หนึ่ง
ให้กองตระเวรซ้ายกองตระเวรขวา แลนายอำเภอ
นายกำนัน ทั้ง ปวง บ่าว ร้อง ราษฎร ให้รู้ทั่วกัน ก่อนทุก
บ้านทุกเรือนว่า กำหนด จะให้ ลง มือ จับ ตั้งแต่วัน อัง
คาร เดือนสิบเอ็ดขึ้นสามค่ำ บังคับออกไป ให้ทหาร
ให้ โปลิศ นายแขวง นายอำเภอ นายกำนันทั้งปวง ประ
ระพฤติให้ ถูกต้อง ตามพระ ราชบัญญัติ หมาย ประกาศ
นี้ จงทุกประการ หนึ่งห้ามมิ ให้ทหาร โปลิศ แลนาย
แขวง นายอำเภอ นายกำนัน ถ้าผู้หนึ่ง ผู้ใด แกล้ง
ใส่โทษ จับ เด็กให้ราษฎร ได้ ความเดือด ร้อน เป็น อัน
ขาด ถ้าผู้ใด แกล้ง จับเด็กที่มี ใ้ ผิดดังนี้ มีผู้ มา พ้อง
ร้องขาระได้ ความ ลัทธิ จะ ให้ ลงโทษตาม โทษานุโทษ

ประกาศ มา ณ วัน อาทิตย์ เดือน สิบ แรม เก้า ค่ำ
 จอดอกศักราช ๑๒๓๖ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัตยุบันนี้
 (พระราชบัญญัติรัชกาลที่ ๕ (ไกรสี) เล่ม ๑ หน้า ๑๔๔)*

ประกาศเพิ่มเติม

ห้ามมิให้เด็กเล่นการพนันต่าง ๆ ครึ่งที่สี่อง

มีพระบรมราชโองการมรพระบัณฑูรสรุสังหนาท
 ให้ประกาศแก่ พระบรมวงษานุวงษ์ แลข้าทูลลออง
 ขลุ้พระบาทผู้ใหญ่ผู้น้อย แลทวยราษฎร ใน แขวง
 จังหวัด กรุงเทพฯ ในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษา
 แลหนังสือพิมพ์ประกาศที่ได้ ออกแจกไปแล้ว ลง

* การลง พระ ราช อาญา เขียน ขึ้น ได้มี ประ กาศ
 สำหรับ ศาลไปริศกาลวันที่ ๒๕ ธันวาคม ร.ศ. ๑๑๓ แล ประ กาศ จำ
 ชั่ง แทนโทษ ทวน ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ร.ศ. ๑๑๔ แล ไซ แล้ว คือ
 มีความ ว่า ให้เปลี่ยนโทษ ทวน ตั้ง แต่ ๕๐ ที่ลง มา เปนโทษ จำ ชั่ง
 แทนโทษทวนโดย กำหนด มาก แลน้อย.

วันอาทิตย์ เดือนสิบแปดเก้าค่ำ จอนอกคนนั้น ว่าด้วย
 ห้าม การเล่นพนันต่าง ๆ ที่เป็น การ ผู้ใหญ่ชักให้เด็ก
 เล่น ได้ว่าระบู้การเล่นไว้แต่ ๑๒ อย่าง บัดนี้
 จะต้องห้ามเพิ่ม เต็มอีก ๓ อย่าง คือ ตัดทุเรียน ๑
 ตัดส้มโอ ๑ ข้องอ้อย ๑ เพราะการเล่นทั้ง สาม
 อย่างนี้มักจะก่อเหตุต่าง ๆ ถ้าผู้ใหญ่เล่น ก็มักจะให้
 เกิดแทงฟันกันขึ้น การทั้งสามอย่างนี้ห้าม ขาดไม่ให้
 เล่นรวมกับว่าไว้ก่อน เป็นการเล่น ๑๕ อย่าง แลข้อ
 ห้ามการเล่น เป็นแต่เด็กเล่นกันโดยลำพังให้เป็น ที่กีด
 ขวางถนนหนทาง ซอก ตรอก ลำบากแก่คนเดินไป มา
 ได้ว่าระบู้ไว้แต่ ๑๓ อย่าง จะต้องเพิ่มเติมอีก ๕ อย่าง
 คือ ฟัง^๕พนัน ๑ เรือ^๕ฟัง ๑ ตีไม้^๕ดั่ง ๑ ไม้^๕หึ่ง ๑ คว่าง^๕ย่น ๑
 รวมกับที่ไว้ไว้ก่อนเป็นการเล่น ๑๘ อย่างห้ามมิให้เล่น
 กลางถนนหนทาง ให้นายแขวงนายอำเภอในกรมกอง
 ตระเวรซ้ายขวา เอาคำประกาศฉบับเพิ่มเติมนี้ ประ

กาศ ราษฎร ให้ทราบทั่วกัน ตั้งแต่ออกประกาศ ๕
วันก่อน แล้วให้ลงมือจับไปตามหมายประ กาศ ฉบับ
เดิมเถิด

ประกาศเพิ่มเติม มา ณ วันอา ทิตย์ เดือน สิบ เดือน
ขึ้นห้า ค่ำปี จอ ฉอ ศก ศักราช ๑๒๓๖ เป็นปีที่ ๓ ใน
รัชกาลปัตยุบันนี้

กฎหมายโปลิศรักษาพระนคร
ห้ามไม่ให้ เด็กหรือผู้ใหญ่ เอาดินสอ หรือ
ถ่านเขียนกำแพง

ข้อ ๔๓ ห้ามมิให้ เด็ก ผู้ใหญ่ เอาดินสอ แลถ่าน
เพลิงแลสิ่งของไปเที่ยวขีดเขียน เปนต้นว่ากำแพง
เมืองกำแพงวัด ฝาผนังอุโบสถ วิหาร การเปรียญ บ้าน
เรือน สิ่งของต่าง ๆ ซึ่งปลูกสร้างไว้แล้ว ถ้าผู้หนึ่ง
ผู้ใดไม่ พังตามข้อบังคับ ให้จับโปลิศ ออกฟิศเชอ
จับตัวผู้เขียนนั้น มาปรับไหมเอาเงิน ๑๐ บาทเอา

ไว้เป็นเงินกลาง ในกรม ไปลิต ถ้าไม่มีเงินให้ ๆ
 เอาตัว ผู้ ทำ ผิด จำ ขัง ใช้การ ในกรม ไปลิต เดือน
 หนึ่ง จึง ให้ปล่อยตัวไป ถ้าผู้ใดมีกิจธุระของตัวอยาก
 จะเขียน หนังสือ บิด ให้คนทั้งหลายทราบ เป็นต้นว่า
 หนังสือ บน จัปโจร จัปผู้ร้าย แล ผู้คน ข้ำทาษ หนังสือ
 หาลังของต่าง ๆ ให้ผู้ที่ต้องการออกหนังสือนั้น ๆ
 เขียนข้อความมาแจ้งต่อ อินสเปกเตอร์เยเนอราล ๆ
 ต้องรับเอาหนังสือ นั้นไป บิด ประกาศ ให้แก่ ผู้ จะ ต้อง
 ธุระนั้น ถ้าผู้จะ ธุระ จะ บิด หนังสือ ต่าง ๆ ที่ว่ามานี้
 หรือเป็นหนังสือ เรื่องใด เรื่องหนึ่ง กติ มิได้บอกต่อ
 อินสเปกเตอร์เยเนอราล ไป บิด เอาตาม อ้าเภอใจ
 ตนเอง ไปลิตจับได้ ให้ปรับไหมเอาเงิน ๑๐ บาท *

* ขิบ ไปลิตออฟฟิศ เซช นั้น คือ นาย ตำรวจ พระ นคร บาต
 อินสเปกเตอร์เยเนอราล นั้น คือ เจ้า กรม ตำรวจ พระ นคร บาต เวลาน
 การ ปรับไหม ต้อง เป็น นำ ที่ ของ ศาล.

เปลื้องกายเล่าย่อจาระไนที่ซึ่ง ไม่ควรถ่าย

ข้อ ๔๕ หญิงแก่ กิดี หญิงสาว กิดี ที่เปลื้องผ้าห่ม
 ไม่มีความละอายไปนอกบ้าน ให้คนเดินไปมาแลเห็น
 หรือเดินในท้องถนนที่โปลิศได้รักษา ให้ห้ามปรามเสีย
 อย่าให้เดิน ในท้องถนน โปลิศรักษา แลคนชรา คน
 พิกการ คนง่อย คนเปลี้ย คนขอทาน มานั่งกีดขวางอยู่
 ในท้องที่ โปลิศได้ รักษา กีดขวางรถทางม้าทางคนเดินก็
 ให้ โปลิศห้ามปราม อย่าให้นั่งกีด ถนนหนทาง อยู่ได้
 ถ้ายายที่มีกิริยาอันชั่ว นุ่งผ้าหัยกรั้งจนแล เห็นของที่
 ลับเดินไปมากิดี หรือนุ่งผ้าพกใหญ่หัยกรั้งห่มสอง
 บ่ากิริยาเป็นคนเก่งกิดี จนของ ในที่ลับพลัด ไพล่ให้
 คนเดินไปมาเห็น เปนที่รังเกียจ ในท้องที่ โปลิศได้
 รักษา ให้ โปลิศบังคับให้ผู้ นุ่งนุ่งห่มผ้า ให้เป็นปกติ

ถ้าผู้^{บุ}นั้น ไม่ฟังตาม บังคับ ให้ จับตัว ผู้^{บุ}นั้น ปรับ เป็นเงิน
 ๑๐ บาท ถ้า ผู้^{บุ}นั้น ไม่มีเงินจะให้ ก็ ให้จำไว้ ใช้การ
 ในโรงโปลิศเดือนหนึ่ง แล้วให้มีผู้มารับตัวไป ถ้า
 คนเสียจริตเดินมาในท้องที่โปลิศ ได้รักษา ให้ โปลิศ
 จับตัวผู้เสียจริต มอบให้ เจ้าพนักงาน ตามหมายประกาศ
 ในแผ่นดินสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งโปรด
 เกล้า ฯ ไว้ว่าบรรดาคนซึ่ง ตั้งบ้านเรือนอยู่ ในกำแพง
 พระนคร แลนอกกำแพงพระนครโดยรอบ แลที่
 วัดทุก พระอาราม ซึ่งไปมาตรวจถึง กัน ได้ ถ้าญาติ
 พี่น้อง บุตรหลาน บ่าวทาส ของผู้ใด แลลูกวัดภิกษุ
 สามเณรศิษย์ ของพระองค์ใด เสียจริต เป็นบ้า คลุ้มคลั่ง
 หรือคลุ้มคึกลุ่มร้ายเป็นคราวๆ มีอยู่ ก็ให้ผู้^{บุ}นั้นเอาใจใส่
 รักษาพยาบาล กักขังระวัง ให้แน่นหนามั่นคงอย่าปล่อย
 ให้เที่ยวไปมาตามลำพังได้ ถ้าคนเสียจริตพลัดแพลง
 หลบหนีไปเมื่อใด ก็ให้เจ้าของบ้านเจ้าของเรือนญาติ

พี่น้อง หรือคนที่รับ คนเสียจริตไว้รักษานั้น มาอาศัย
 บอกรูปพรรณสัณฐานตำหนิ กิริยาอาการต่อเวรกรรมวังให้
 แน่นอน แล้วให้เจ้าของบ้า ไปบอกต่อกรมพระนครบาล
 แลนายโปลิศให้ช่วยตามจับ แล้วให้เจ้าของบ้าเร่งติดตาม
 ตาม จับเสียให้ได้โดยเร็ว อย่าให้หนึ่งนอน ใจเสีย
 ถ้าญาติ พวกพ้อง เหลือกำลัง ที่จะระวังดูแลรักษา
 ให้เอาตัว คนเสียจริตนั้น มามอบหมาย ส่งให้นายโปลิศ
 แล กรมพระนครบาล ด้วย ไปรดเกล้าฯ พระราชทาน
 เข้าหลวง ไว้สำหรับ แจกให้เลี้ยง คนเสียจริต ถ้าไม่
 มีผ้าห่มผ้าห่ม ให้กรมพระนครบาล ไปรับที่โรงทานมาให้
 ทรงพระกรุณาโปรดไม่ให้อดอยากขัดสน ให้โปลิศ
 ตรวจตรา ระวัง เมื่อพบปะ ในท้องถนน หรือมีผู้มาอาศัย
 ไว้ก็ให้สังเกตจับตัว แล ทำตาม หมาย ประกาศ
 ทุกประการ อนึ่งที่แห่งหนึ่งแห่งใด เป็นที่อันไม่
 สมควร ที่จะ ถ้ายอูจาระ เป็นต้นว่า ข้างถนน ริมถนนเป็น

ที่กลางแจ้ง ถ้าผู้ใดถ่ายอุจจาระ ลงในที่ดังกล่าวมานี้ ให้
จับตัวปรับไหมเอาเงิน ๒๐ บาท แล้วให้ปล่อยตัวไป ถ้า
ไม่มีเงิน จะให้ค่าปรับไหม ก็ให้เอาตัว ชั่งไว้ ใช้การ จง
ครบ ๓ เดือนแล้วปล่อยให้ตัวไป อนึ่ง เปนแต่ถ่ายบัส
สวาระในที่ต่างๆ ดังว่ามาแล้วนั้น ให้ ไปลิดจับเอาตัวผู้นั้น
มาไว้ ๔ ชั่วโมง ถ้าจะถ่ายโทษที่มัดมือละบาท ๔
ชั่วโมง เปนเงิน ๔ บาท ถ้ามีกิจธุระไปมาในที่แห่งหนึ่ง
แห่งใด อยากจะถ่ายบัสสวาระ ก็ให้ถ่ายบัสสวาระได้
แต่ให้หาที่ลับที่ควร จึงให้ถ่ายบัสสวาระลงในที่นั้น ถึงจะ
เป็นที่ลับแต่เป็นที่สาธารณะอันที่ไม่ควรถ่ายบัสสวาระ ถ้า
ไปถ่ายบัสสวาระ ลงในที่ ไม่สมควร ดังนั้น ก็ต้องมี
โทษเสมอกับถ่ายบัสสวาระกลางถนนดังกล่าวมาแล้วนั้น

กฎหมายโปลิศรักษาพระนคร ห้ามเด็กเล่นการพนัน

ข้อ ๔๘ ผู้ใดชักนำกันเล่น การพนัน คือ ไม่
สามอัน ๑ ไม่ดำ ไม่แดง ๑ ไม่หมุ่น ๑ ดัดควง ๑
อีโป่งกำ ๑ อีโป่งบัน ๑ อีโป่งซัด ๑ บั้นอีแปะ ๑ ขลุ
ขลุ๊ก ๑ น้ำเต้าพ้อ ๑ กรอก แกรก ๑ สี่เหลงลัก ๑ หัด
ทุเรียน ๑ หัดส้มโอ ๑ ข้องอ้อย ๑ รวม ๑๕ สิ่งห้ามมิ
ให้เล่นในถนนหนทางที่โปลิศได้รักษา ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด
ยังขึ้น เล่นการ พนัน ตาม ถนน หน ทาง อย่างที่กล่าวมา
ทั้ง ๑๕ สิ่งนี้ กติกา หนึ่งการเล่นให้ เป็น การกีด ขวาง
ทางถนน ซอกตรอกลำบากแก่คน เดิน ไปมา คือ เล่น ลูก
ข้าง ๑ ช่วงไชย ๑ จ้องเต ๑ ทอยเทศ ๑ ทอยกอง ๑
ซ่อนหา ๑ กุลาซ่อนผ้า ๑ เล่นตี ๑ อ้อยโยง ๑ เล่น
ว่าว ๑ เล่นตะกร้อ ๑ จุดดอกประทัด ๑ จุดดอกไม้เพลิง ๑

ฟุ้งฟัน ๑ เรือฟุ้ง ๑ ตีไม้ตึง ๑ ไม้หึ่ง ๑ ขว้างย่น ๑
 รวม ๑๘ สิ่งนี้ให้บิดา มารดา พี่ชื่อน้าอา แล นายเงิน
 ของเด็ก ห้ามปรามเด็กอย่าให้ออกมาเล่น เปนอัน
 ขาด ถ้าเด็กมีพี่ยังขึ้น ออกมาเล่นให้กีดขวาง
 ในทางถนน ก็ให้ปรับไหมเอาแก่ผู้เล่น ตามหมาย
 ประกาศ พระราชบัญญัติที่ห้ามไม่ให้เด็กเล่นการพนัน
 ต่าง ๆ ณวันอาทิตย์ เดือนสิบ แรมเก้าค่ำ บัจอ นอศก
 ศักราช ๑๒๓๖ อนึ่งถ้าผู้ใดชนไก่ แล เอา สุ่ม ครอบ
 ไก่ที่ถนน ให้กีดขวาง ทางรถทางม้าทางคนที่ไปลัดได้
 รักษา ก็ให้ ไปลัด ห้ามปรามอย่าให้กีดขวางทางรถทาง
 ม้าทางคนเดินได้ (พระราชบัญญัติ รัชกาลที่ ๕ เล่ม ๑
 หน้า ๓๘๔)

ประกาศเพิ่มเติม ห้ามมิให้ เล่น การพนัน ครึ่งที่ สาม

มีพระบรมราชโองการมารพระบัณฑูลสุรสิงหนาท
ให้ประกาศแก่พระบรมวงษานุวงษ์ แลข้าทูลลอองธุลี
พระบาทผู้ใหญ่ผู้น้อย แลราษฎร บรรดา ซึ่งตั้ง อยู่ใน
แขวงจังหวัดกรุงเทพมหานครนี้ ให้ทราบทั่วกันว่า เดิม
ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีหมายประกาศห้าม
มิให้ผู้ใหญ่ชักชวนเด็กเล่นการพนันต่างๆ แลมิให้เด็ก
เล่นการเล่นต่างๆ ซึ่งเป็นที่กีดขวาง ถนนหนทาง
ไปมาของคนทั้งปวง มีความแจ้งชัดเจน อยู่ใน หมาย
ประกาศ ลงวัน อาทิตย์ เดือน สิบ แรม เก้า ค่ำ ฉับหนึ่ง
ประกาศ เพิ่มเติม ลงวัน อาทิตย์ เดือน สิบเอ็จ ขึ้น ห้า ค่ำ
ปีจอออกศกศักราช ๑๒๓๖ เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาล บัณฑิตยบัน
นี้แล้ว บัดนี้ ยังมี คนพาล คิดอ่าน หากิน ใน ทาง พ่อ

หลวงเด็ก เปนอูบายถ่ายเทเล่นการพนันให้ผิดแปลกจาก
 ข้อห้าม ในหมาย ประกาศ ทั้งสอง ฉบับนั้น เพื่อจะกันมิ
 ให้ผู้ใด จับกุม ได้ อย่าง อ้ายมา อ้ายเอี่ยม เป็นต้น
 เทียวเล่นไฟ ๓ ใบ หรือ ไฟแชก พ่อหลวงเด็ก อยู่ตามถนน
 จำแผลง ฤทธิรอนราญ พบเข้า จึง แจ้งความ ต่อ พระยา
 มหา มนตรี ๆ จึงสั่งให้คุมตัวไว้แล้ว นำความขึ้นกราบ
 บัง คม ทูล พระ กรุณา ทรง ทราบ ว่า ลออง ชู ลี พระ บาท
 จึง ทรง พระ ราช คำริห์ ว่า อ้ายมา อ้ายเอี่ยม คิด เล่น
 การพนัน เป็นการ พ่อหลวงให้แปลก หากพระราชบัญญัติ
 หมาย ประกาศ นี้เป็นการเลมิด มิได้ เกรง กลัว พระ ราช
 อาญา คิด หากิน โดย ไม่ ชอบธรรม จึง ทรง พระ
 กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ลงพระราชอาญาอ้ายมา อ้าย
 เอี่ยมคนละ ๓๐ ที่ แลให้ ปรับเงิน กี่ไร แลทุนทรัพย์
 ที่เล่นได้นั้น เปนรางวัลแก่ผู้จับ แล เปน เงิน บำรุง
 ถนน ตาม หมาย ประกาศ เดิมทุก ประการ แล้วย ทรง

พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ดำรัสสั่งว่า ตั้งแต่นี้ต่อไป
ห้ามมิให้ผู้ใหญ่ ชักชวน เด็กเล่น การพนัน ต่าง ๆ ซึ่ง
ได้ ประกาศ ไว้แต่ เดิม แล ประกาศ เพิ่ม เดิม รวม เป็น
๑๘ อย่างด้วยกัน คือ ไม่สามอันด ไม่ดำแดงด ไม่หม่นด
ดิด ควงด อีโป่งบ้นด อีโป่งกำด อีโป่งซัดด บ้นอีแปะด
ซลุกซลิกด น้ำเต้าพ้อ ๆ กรอกแกรกด สี่เหงาลักด แปรด
เก๋าด ช้างงาฤาป้อกด ไท่ ๓ใบฤาไฟ่แซก ดตัดทุเรียน
ตัดมั่งคุดของอ้อยด เรือพ้อดแลการเล่นที่เป็นลำพังเด็ก
คือ ลูกข่างด ช่วงไชยด จ้องเตด ทอยเทศด ทอยกองด
ซ่อนหาด กลาซ่อนผ้าด เล่นตีด เล่นว่าวด เล่นตะกร้อด
จุดประทัดด จุดดอกไม้เพลิงด ฟุ้งพินด เรือฟุ้งด ไม้ตั้งด
ไม้หึ่งด ขว้างย่นด อยู่โยงด รวม ๑๘ อย่างนี้ห้ามมิ
ให้บิดามารดาเจ้าหมู่ มุลนายปล่อยยให้เด็กเที่ยวเล่น การ
เล่นที่มีกำหนดตามหมายประกาศนี้เป็นอันขาด ให้ทหาร
ไปลิศ นาย แขวง นาย อำเภอกำนันใน กรมกองตระเวร

ช้ายขวาเอาไว้ใส่ตรวจตราคอยจับกุม อย่าให้เพิกเฉย
 เสียเหมือนแต่ ก่อน เปน อัน ชาติ อนึ่ง ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าชำนานูทั่วต่าง จำห่วยทุกการ จำ
 แผลงฤทธิรอนญาญ จำเขมงสัตว์ยาฐ จำแรงรับราชการ
 จำแรงงานรัตรด ในกรมตำรวจ อนุญาตคนออกเที่ยว
 ตรวจตามถนน ถ้าจับได้คนเล่นการพนันต้อง ห้ามตาม
 หมายประ กาศนี้ ในหน้าที่ทหาร โปлиц นายแขวง นาย
 อำเภอนายกำนันใด ๆ ซึ่งมี ได้เอา ใจใส่ ในทางราช
 การ แล้วจะให้ มีโทษแก่นายทหาร นายโปлиц นายแขวง
 นายอำเภอกำนันในหน้าที่ตามโทษานุโทษ ด้วยประกาศ
 มาณวันอาทิตย์เดือนเก้าขึ้น สาม ค่ำ ปี ฉลูพคกคักราช
 ๑๒๓๔ เปนปีที่ ๑๐ ฤาวันที่ ๓๑๔๗ ในรัชกาล
 บัทยาบันนี้ (พระราชบัญญัติรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๒ หน้า ๑๖๗)

กฎข้อบังคับอาคารบ่อนเบี้ย ตั้งไว้ โดย
เลียบัดิกระทรวงพระคลัง มหาสมบัติ ได้
รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว

ข้อ ๒ ห้ามมิให้นายอาคาร บ่อนเบี้ย ยอมให้
พระภิกษุสามเณร แล ทหาร พลตระเวร ซึ่ง สรวม เสือยศ
ไม่มีหน้าที่ แล เด็กอายุต่ำกว่า ๑๔ ขวบ เข้าไป เล่น เบี้ย
หรือ เข้าไป นั่ง ขึ้น แล เดิน นอน เล่น ใน บ่อน เว ลา เบ็ด
เล่น อยู่ เปนอันขาด (พระราชบัญญัติรัชกาลที่ ๕ เล่ม
๔ หน้า ๑๕๑๖)

พระราช บัญญัติโรงจำหน่าย
รัตนโกสินทรศก ๑๑๔

ห้ามมิให้รับจำหน่ายแต่ เด็ก แล พระภิกษุสามเณร

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้รับจำหน่ายคนใดรับจำ
นำทรัพย์สินสิ่งใด จากเด็ก มีอายุต่ำกว่า ๑๓ ปี ลงมา

หรือ จาก ภิกษุ สามเณร องค์ใดองค์หนึ่ง (พระราช
บัญญัติรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๕ หน้า ๑๙๐๘)

ประกาศห้าม ไม่ให้ ทำอันตราย ต้นไม้ ริมถนนหลวง

พระยาเทเวศรวงษ์วิวัฒน์ ผู้บัญชาการกรมศุขาภิ
บาลรับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า บัดนี้ ได้
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานกรมศุขา
ภิบาลจัดต้นไม้มาปลูก ตามริมถนนหลวง ขึ้นแล้ว บ้าง
บางสาย โดยพระมหากรุณาธิคุณ เพื่อให้มหาชนทั้ง
หลายอันไปมาตามท้องถนนหลวง ได้รับความร่ม
รื่นแล่งดงามแก่ถนนทั้งปวง ที่สมควร จะปลูกขึ้น
นั้นด้วย แต่ชนบางจำพวกซึ่ง ปราศจากความปราดนา
อันดี กระทำแต่การอันไม่ มีประโยชน์แก่ตน แล ประ

โยชน์แห่งผู้^๒อื่น มักจะทำอันตรายแก่ต้นไม้ คือ เติบ
ใบแลหักยอดต้นไม้ ซึ่งปลูกขึ้นนั้นให้เสียไป สม
ควรจะมีข้อบังคับ เพื่อ บังคับ กัน มิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ทำ อัน
ตรายแก่ต้นไม้ที่ปลูกไว้^๒นั้นให้งอกงามเจริญขึ้นสืบไป

เพราะฉะนั้นห้ามมิให้ ผู้หนึ่งผู้ใด ตั้งใจทำหรือพยายามที่จะทำเอง หรือให้ ผู้อื่น ทำ อันตรายแก่ต้นไม้ แล
เครื่องบำรุงแลเครื่อง บังคับ ต้นไม้ อันเจ้าพนักงาน
ได้สร้าง ขึ้นไว้^๒นั้นให้ เสีย ไปแต่ อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด
ถ้าผู้หนึ่ง ผู้ใดทำผิดประกาศนี้ ผู้^๒นั้น มี ความ ผิด
ให้ ปรับเป็นเงินไม่เกินคราวละ ๑๐ บาทแลให้ ใช้ค่าต้นไม้
ไม้ที่เจ้าพนักงานได้ กำหนดราคาไว้แล้วนั้นด้วย .

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ พฤศจิกายนรัตนโกสินทร
ศก ๑๑๗ เปนวันที่ ๑๐๔๖๗ ในรัชกาลปัจจุบันนี้
(พระราชบัญญัติรัชกาลที่ ๕ เล่ม ๗ หน้า ๒๕๒๔)

ประมวลอาญา รัตนโกสินทรศก ๑๒๗

มาตรา ๕๖ ถ้าเด็กอายุยังไม่ถึง ๗ ขวบกระทำความผิดท่านว่ามันยังมีรู้ผิดแลชอบ อย่าให้ลงอาญาแก่มันเลย

มาตรา ๕๗ ถ้าเด็กอายุกว่า ๗ ขวบขึ้นไปแต่ยังไม่ถึง ๑๔ ขวบกระทำความผิด ท่านให้ศาลมีอำนาจกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดใน ๓ ประการที่ระว่าต่อไปนี้ คือ

(๑) ถ้าเห็นว่ามันยังไม่รู้ผิดชอบ จะให้ปล่อยตัวไปเสียก็ได้ หรือถ้าศาลเห็นว่ามันพอจะเข้าใจความผิดชอบได้อยู่บ้าง ให้ศาลว่ากล่าวให้มันรู้ลึกตัวแล้ว ภาศทัณฑ์ ปล่อยตัวไป ก็ได้ ฉนั้น ประการหนึ่ง

(๒) มอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไป แลบังคับเรียกประกันท่านบน หรือเรียกแต่ ท่าน บน แก่บิดา มารดาหรือ ผู้ปกครองเด็กนั้น ให้

สัญญาว่าจะ ระวังเด็กนั้น ให้ ประพฤติตนรักษาความ
เรียบร้อย ตลอดเวลาที่ศาล จะ กำหนดให้ ไม่เกิน
กว่า สามปี ถ้า ผิด ทานบนให้ ศาล ปรับ เป็นจำ นวน
เงินตามที่ กำหนดไว้ ในทานบน ไม่ เกิน ร้อย บาทขึ้นไป
ณนี้ ประ การหนึ่ง

(๓) สั่งให้ ส่ง ตัวเด็ก นั้นไปไว้ โรงเรียนดัด
สันดาน ตลอดเวลาที่ศาล จะกำหนดให้ แต่อย่าให้เกิน
ไปกว่า เวลาที่เด็ก นั้นมีอายุ ครบ ๑๘ ขวบประการหนึ่ง
มาตรา ๕๘ ถ้าเด็ก อายุกว่า ๑๔ ขวบ ขึ้นไป
แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ขวบกระ ทำความผิด ท่านว่าควรพิจารณา
ณอายุเสีย ก่อน ว่า มันมี สติพอ จะรู้ ผิดชอบ ได้หรือไม่
ถ้าปรากฏว่ามัน ยัง อ่อนแก่ ความคิดไม่มีสติพอ
จะรู้ ผิดชอบใช้ ท่านว่าให้ศาลกระ ทำแก้ มันดุๆเดียว
กันกับที่ควร กระ ทำแก้ เด็กอายุเกินกว่า ๗ ขวบ แต่ยังไม่
ถึง ๑๔ ขวบ ดังที่ ได้บัญญัติไว้ ในมาตรา ๕๗ นั้น
ถ้าแลปรากฏว่ามันมีสติ พอ จะรู้ ผิด ชอบได้ แล้ว
ศาล จะ สั่งให้ ลง อาญา แก่ มัน ตามที่กฎ หมายบัญญัติ

ไว้สำหรับ ความ ผิด เช่น นั้น แต่ กึ่งหนึ่ง หรือมีนั้น
จะสั่งให้ส่งตัวมัน ไปไว้ในโรงเรียน คัด ลั่น ตามตาม
ลักษณะข้อ ๓ แห่ง มาตรา ๕๗ นั้นก็ได้

มาตรา ๓๓๕ (ส่วนลหุโทษ)

(๑) ผู้ใดส่งเสียง อื้อฉาว ขึ้น ในเวลา ค่ำคืน
โดยใช้เหตุ แลมี ขอบ ด้วยกฎหมาย จนอาจ
จะพาให้เกิด ความ ตกใจ วุ่นวาย กัน ขึ้น ในเมือง หรือ
หมู่บ้าน ท่านว่า มัน มีความ ผิด ต้อง รวาง โทษ ขึ้น ๑

(๔) ผู้ใด จุดประทัด, พลุ, ดอกไม้เพลิง หรือ
ปล่อย โคม ลอย อย่าง มีไฟ ในเมือง, ในหมู่บ้าน, ใน
ตลาด, หรือใน ถนน หลวง โดย เลเมิด ต่อ ข้อ บังคับ
สำหรับ ท้องที่ ท่าน ว่า มัน มีความ ผิด ต้อง รวาง
โทษ ขึ้น ๑

(๗) ผู้ใด ขายสุรา ให้ แก่บุคคล ที่ ปรากฏว่า เม
สุรา อยู่ แล้ว ก็ดี หรือ ขายสุรา ให้ แก่เด็ก อายุ ต่ำกว่า

๑๔ ขวบกิติ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องรวางโทษชั้น ๒

(๙) ผู้ใดเห็นผู้อื่นตกอยู่ในที่ใกล้มรณโภย ถ้ามันอาจจะช่วยได้ โดยไม่ควรเกรงอันตรายแก่ตัวมันเอง แต่มันมิช่วยไ้ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องรวางโทษชั้น ๒

(๑๐) ผู้ใดกระทำให้ขาดขวางแก่ ท่อถ่ายน้ำ รางน้ำ หรือทางสำหรับให้น้ำไหล อันเป็นของสำหรับสาธารณประโยชน์ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องรวางโทษชั้น ๒

(๑๕) ผู้ใดทำให้น้ำไหลบ่อในสระ หรือในที่ซึ่งน้ำสำหรับสาธารณชนใช้สอยได้ ไหลโครก ท่านว่ามันมีความผิด ต้องรวางโทษชั้น ๓

(๑๖) ผู้ใดทรมานสัตว์เดี๋ยรรณด้วย ความร้าย หรือมันฆ่าสัตว์เดี๋ยรรณให้ตายด้วยความลำบากโดยมิจำเป็น ท่านว่ามันมีความผิด ต้องรวางโทษชั้น ๓

(๒๑) ผู้ใด แกล้งเอา ความเท็จ บอกเล่า ให้
เลื่องลือจน กระทำให้เกิดความ ตื่นตกใจ ขึ้นใน หมู่
คน ทั้งหลายใช้ ท่านว่า มันมี ความ ผิด ต้อง รวาง
โทษ ชั้น ๔

มาตรา ๓๓๗

(๑) ผู้ใด แสดง วาจา ลามกอนาจารต่อหน้าธาร
ค้ำัล ท่านว่า มันมี ความ ผิด ต้อง รวางโทษ ชั้น ๓

(๒) ผู้ใด เปลือยกายหรือกระทำการอย่างอื่น ๆ
อัน ควร ขาย หนา ต่อหน้า ธาร ค้ำัล ท่านว่า มันมี
ความ ผิด ต้อง รวางโทษ ชั้น ๔ *

* โทษ ชั้น ๑-๒-๓-๔ นั้นมี อัตราปรับ ดัง นี้ คือ ชั้นหนึ่ง
ปรับ ไม่เกินกว่า ๑๒ บาท ชั้น ๒ ปรับ ไม่เกิน ๕๐ บาท ชั้น ๓
ต้อง รวางโทษานุโทษ เป็นสาม สฐาน คือ สฐาน หนึ่ง จำคุก ไม่เกิน
๑๐ วัน สฐาน หนึ่ง ปรับ ไม่เกิน ๕๐ บาท สฐาน หนึ่ง ทั้ง จำ ทั้ง ปรับ
เช่นว่า นี้ ด้วยกัน ชั้น ๔ ต้อง รวางโทษานุโทษ เป็นสาม สฐาน คือ
สฐาน หนึ่ง จำคุก ไม่เกิน เดือนหนึ่ง สฐาน หนึ่ง ปรับ ไม่เกิน ๑๐๐ บาท
สฐาน หนึ่ง ทั้ง จำ ทั้ง ปรับ เช่นว่า นี้ ด้วยกัน

พระราชบัญญัติ วิธี พิจารณา

ความแพ่ง

รัตนโกสินทรศก ๑๒๓

มาตรา ๑๒๖ ถ้าตัวความเป็นเด็กต่ำอายุ
หรือเป็นคนพิน ฃเพื่อนไม่มี สติ พอ ที่จะไว้ความให้ ผู้ใด
ผู้หนึ่งมา ว่าต่าง แก่ต่าง ของตัวความได้ ก็ให้ศาล
เรียก บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง ผู้ปกครองรักษา มาได้ สนวน
ดู แล้วให้ตั้ง ผู้รับไว้ความ ตาม สมควร แก่ผล ประ
โยชน์ ของตัว ความ นั้น

พระราชบัญญัติการออกโฉนดที่ดิน
รตนโกสินทรศก ๑๒๗

หมวดที่ ๑๒

ว่าด้วยเด็กแลคนเลี้ยจริตแลคน

อพยพสัญญไป

มาตรา ๖๕ ถ้าผู้ใดจะทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์
ที่ดินด้วยประการใด ๆ แต่ผู้จะทำสัญญา นั้นเป็น
เด็กหรือคนเลี้ยจริต ซึ่งจะทำสัญญา ด้วยตนเอง
ไม่ได้ไซ้ ให้ผู้นั้นหรือผู้ที่คุ้นเคยกันขอให้ศาล
ที่มีอำนาจ อยู่ในท้องที่นั้นตั้งผู้ปกครองรักษาให้ เมื่อ
ศาลได้ตั้งผู้ปกครองรักษาให้แล้ว ก็ให้นายทะเบียน
ยอมรับให้ผู้ปกครองรักษา นั้น ทำสัญญา แทน เด็กหรือ
คนเลี้ยจริตนั้นได้

มาตรา ๖๖ เว้นแต่เด็กหรือคนเลี้ยจริตผู้
ที่จะทำสัญญา มีบิดาหรือ มารดาอยู่แล้ว แลบิดา
หรือ มารดาของเด็กหรือของงคนเลี้ยจริต มาขอทำสัญญา
แทน ก็ให้นายทะเบียนรับ ทำให้ โดยไม่ต้องศาล
ตั้งให้ เพราะเหตุว่าบิดาหรือ มารดายอม เป็นผู้ ปกป้อง
รักษา บุตรอยู่ตาม ประเพณี แล้ว

กฎเลินายกกระทรวงนครบาล
ว่าด้วยการจดทะเบียนคนเกิดคนตายใน
มณฑลกรุงเทพฯ

๔. บุคคลที่เกิดขึ้น กิด ตายกิด เมื่อเกิดขึ้น
หรือตาย ในบ้านใดเรือนใด เป็น น้าที่ ของบิดามารดา
หรือผู้ เป็นเจ้าของบ้าน นั้น จะต้อง รับ มา แจ้ง ความ แก่
นายทะเบียน ตำบลด้วย มี กำหนดดัง นี้คือ เกิด
ให้แจ้งความภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันเกิด

คายให้แจ้งความ ตามเหตุ ที่ตายภายใน ๒๔ ชั่วโมง
นับตั้งแต่เวลาตาย ห้ามมิให้ฝังหรือเผา ก่อนที่ ได้แจ้ง
ความ ต่อ นายทะเบียน ตำบล แล ได้รับอนุญาต ให้
ฝังหรือเผา จากนายทะเบียน นั้น

๕. ถ้าเป็นวัด แล โรงเรียน โรงพยาบาล โรง
งาน โรงทหาร แลที่พัก กองตระเวน เรือนจำ หรือสถาน
ใดๆ เช่นนั้น เป็นหน้าที่ของหัวหน้าผู้ควบคุมในที่
เหล่านั้น ที่จะแจ้งความ ต่อ นายทะเบียน ตำบล

๖. บิดามารดาก็ เจ้าบ้านก็ดี ซึ่งเป็นผู้ที่
ถ้าเหตุเกิดแลตาย แจ้งต่อ นายทะเบียน ตำบล นั้น ถ้า
มีเหตุ จำเป็น จะไป แจ้งความ ด้วยตนเอง ไม่ได้ จะ
ให้ญาติ พี่น้อง หรือผู้หนึ่ง ผู้ใด ไปแทนก็ได้

๗. ส่วนผู้ที่ ไม่มีญาติ หรือศพ ซึ่งจะทิ้ง อยู่ ไม่
ใครรู้จักจำได้ว่าผู้ใดนั้น เป็นหน้าที่ของผู้ที่ไปพบปะ
หรือ กำหน ผู้ใหญ่ บ้าน หรือ กองตระเวน เจ้าของ ท้อง ที่

จะต้อง รับผิดชอบต่อ ความ ต่อ นายทะเบียน คำบด ให้ทราบใน
ทันที

๑๖, ผู้ที่มีหน้าที่ต้องไป แจ้งความจดทะเบียนเมื่อ
มีคน เกิด หรือ คน ตาย ไม่ ได้ ไป แจ้ง ความ จด ทะเบียน
ตามข้อความ ในมาตรา ๔ มาตรา ๕ หรือมาตรา ๗ ผู้
นั้น มีความผิด ขึ้นโทษ โทษ มีโทษปรับไม่เกินกว่า ๑๒ บาท

กฎเสนาบดี กระทรวงนครบาล
ว่าด้วยการจดทะเบียนคนย้ายตำบล
ในมณฑลกรุงเก่า

๑ เมื่อ เจ้าพนักงาน ล่ารวจ ได้ ลงมือ ทำการ ล่า
รวจจดบัญชีสำมะโนครัว หรือขอบัญชีจากบ้านใดเรือน
ใด หรือ สถานที่ใด ๆ มาแล้ว นับ ตั้งแต่ วัน นั้น เป็นต้นไป
เป็นหน้าที่ ของบุคคล ผู้ซึ่ง จะย้าย ตำบล จะต้องแจ้ง ความ
เมื่อ มา ตั้งอยู่ใหม่ โดย สร้าง ขึ้น หรือ เข้า อยู่ต่อ

พนักงาน นาย ทะเบียน ตำบล ที่ตน เข้าไปอยู่นั้น การ
แจ้งความ เช่นนี้ จะต้อง กระทำภายใน กำหนด ๑๕ วัน
นับตั้งแต่วันที่ เข้ามา อยู่ในตำบล ใหม่ นั้น

๔ ผู้ใดละเว้น ไม่แจ้งความ ตาม กฎนี้ จะมี ความ
ผิด ต้องปรับ ครึ่งหนึ่ง ไม่เกิน กว่า ๑๒ บาท

พระราชบัญญัติ จัดการ บ้อง กัน ใช้ ทร พืช

พระพุทธรูป ๒๔๕๖

มาตรา ๕ บุคคล ทุก คน จะต้อง ปลุก ใช้ ทร พืช
เว้นแต่เด็ก อายุ ต่ำกว่า ๑ เดือน ยังไม่ ต้อง ปลุก แล
การ ที่ปลุก นั้น เสนาบดี มี อำนาจ ที่ จะ สั่ง ให้ ปลุก ครั้ง
เดียว หรือ หลาย ครั้ง ในเวลาหนึ่ง เวลาใด และ ที่ใดก็ได้
แล้วแต่ เสนาบดี จะ เห็น สมควร เว้นแต่ ผู้ที่ เจ้าพนักงาน
งาน ปลุก ใช้ ทร พืช ได้ออก ใบสำคัญ ให้ตาม แบบ หลวง
แล้วว่า เป็นผู้พ้น จากการ เปน ใช้ ทร พืช แล้ว จึงจะ
ได้ยกเว้น ไม่ ต้อง ให้ ปลุก ใช้ ทร พืช ตาม พระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๑๕ บุคคลคนใด ไม่ มา ให้เจ้าพนักงาน
ปลุกใช้ทรัพย์สิน ตรวจ ถัด หรือ ไม่ มา ให้ปลุกใช้ทรัพย์สิน
ตามกำหนดเวลา แลที่ ๆ ผู้กำกับการ หรือเจ้าพนักงาน
ปลุกใช้ทรัพย์สิน ได้กำหนด มีความผิด ต้อง รวาง
โทษปรับเป็นเงิน ไม่เกิน ๑๐ บาท

บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กผู้ใด ไม่ นำ
เด็ก มา ให้เจ้าพนักงาน ปลุก ใช้ทรัพย์สิน ปลุก แลตรวจ
ใช้ทรัพย์สิน ตามกำหนดเวลา แลที่ ๆ ผู้กำกับการ
หรือเจ้าพนักงาน ปลุกใช้ทรัพย์สิน ได้ ประกาศ กำหนด
ไว้แล้ว มีความผิด ต้อง รวางโทษ ปรับเป็นเงินไม่
เกิน ๑๐ บาท

พระราชบัญญัติ เข้มราชนาวิ สماعيل

มาตรา ๔ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่มีได้เป็นสมา
ชิกหรือสมาชิกา ของ ราชนาวิ สماعيل ใช้เข็มนี้ เป็น
เครื่องประดับ เป็นอันขาด

มาตรา ๕ ผู้ที่เป็นสมาชิก ๑๓ สมาชิก ของราช
 ธานีสมาคม นั้นแล้ว ภายหลัง ได้ขาดจากสมาชิก ๑๓
 สมาชิก ตาม ข้อบังคับ ของสมาคม นั้นแล้ว ใน
 ระหว่าง เวลานั้น จะใช้เข็มนี้ เป็นเครื่อง ประดับ ไม่ ได้
 ต่อเมื่อ ผู้นั้น ได้ กลับ เข้า เป็น สมาชิก ๑๓ สมาชิก ของ
 ราชธานีสมาคม ตามข้อ บังคับ ของสมาคม นั้นแล้ว
 จึงให้ ใช้เข็มนี้ เป็นเครื่อง ประดับต่อไป

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด สร้าง เข็ม นี้นั้น
 ด้วย ความ ประสงค์อย่างใด ๆ โดยมี ได้รับ อนุญาต
 จากกรรมการ ราชธานีสมาคม เป็น ลายลักษณ์อักษร

มาตรา ๗ ถ้าผู้หนึ่ง ผู้ใด กระทำผิด ต่อพระ
 ราชบัญญัติ นี้ ให้ ลงโทษ ผู้นั้น ฐานสร้าง ๑๓ ประดับ
 เครื่อง ราชอิศริยาภรณ์ ปลอม

กฎเสนาบดี กระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วย จดทะเบียน คนตาย คนเกิด
ในหัวเมือง นอกจากจังหวัด กรุงเทพฯ ฯ

ข้อ ๓ ถ้ามีคนเกิด เป็น น้า ที่ของ บิดามารดา
หรือเจ้าของ บ้าน จะต้อง แจ้งความ ต่อ กำนัน ผู้ปกครอง
ท้องที่ตำบล ซึ่งตนอยู่นั้น ให้ทราบภายใน ๑๕ วัน
นับแต่ วันเกิด

ข้อ ๔ ถ้ามีคนตาย เป็น น้า ที่ของ บิดามารดาหรือ
เจ้าของบ้าน จะต้อง แจ้งความ ต่อ กำนัน ผู้ปกครอง ท้อง
ที่ตำบล ซึ่งตนอยู่นั้น ให้ทราบภายใน ๒๔ ชั่วโมง
นับตั้งแต่ เวลา ตาย

ข้อ ๕ สถานที่ต่าง ๆ ดังเช่น วัดสุเหร่า
โรงพยาบาล โรงเรียน โรงทหาร สถานี ตำรวจภูธร
สถานีรถไฟ ที่ทำการ ไปรษณีย์ โทรเลข เรือนจำ หรือที่

ทำการต่าง ๆ ของรัฐบาล เมื่อมี คนเกิด ฤๅ คนตาย
 เปน นาคี ของ หัวหน้า ผู้ควบคุม คน แล ปกครอง สถานที่
 เหล่านั้น จะต้องแจ้งความ ต่อ กำนัน ผู้ปกครอง
 ท้องที่ ซึ่งตั้ง สถานที่เหล่านั้น ภายใน กำหนด เวลา ที่
 กล่าว มาแล้ว ในข้อ ๓ และข้อ ๔

ข้อ ๕ ถ้ามี คน ตาย ลง ในระหว่าง เดินทาง
 เช่นตาย ในบ้ำ หรือ ในทุ่ง เปลี่ยว ให้ เปน นาคี ของ
 ผู้ที่ ไปกับ คนตาย หรือ ผู้ที่ ไปพบ ศพคนตายนั้น แจ้ง
 ความ ต่อ กำนัน ผู้ปกครอง ท้องที่ ซึ่ง มี คนตาย นั้น
 ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่ เวลาตาย หรือ เวลา
 ที่พบ ศพ แล ให้ กำนัน จัด การ ตาม ความที่ ว่า ไว้
 ในข้อ ๓

ข้อ ๑๕ ผู้มี นาคี ที่ต้อง แจ้ง ความ ต่อ กำนัน
 เมื่อ มี คนเกิด หรือ คนตาย ก็ดี ถ้า ไม่แจ้งความ ตาม
 ที่ว่า ไว้ ในข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ แลข้อ ๘ แห่งกฎนี้

ผู้^{นี้}นั้น มีความผิด^{ขึ้น} ลหุโทษ^{ปรับ} เป็นเงิน ไม่เกินกว่า
 ๑๒ บาท ถ้าผู้ใด^{นี้}เจตนา จะช้อน^{รับ}เงิน^{นี้} ความเกิด
 ความตาย ไม่^{นี้}แจ้งความ ต่อ^{นี้}กำนัน นายตำบล ผู้^{นี้}
 นั้นมีความผิดตาม ประมวล อาญา มาตรา ๑๕๓

